

บทที่ 4

จรรยาบรรณของวิชาชีพการประชาสัมพันธ์

Code of Professional Standards for the Practice of Public Relations

แม้ว่านักประชาสัมพันธ์จะมีความรู้ในหลักวิชามากเพียงใด และจะมีความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานมากเพียงใดก็ตาม หากขาดซึ่งจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์แล้ว ก็คงจะทำให้งานประชาสัมพันธ์เกิดความเสื่อมเสีย ส่งผลกระทบต่อในเชิงลบกับผู้เกี่ยวข้องทั้งองค์กร และยังคงส่งผลต่อเนื่องถึงความเข้าใจ การยอมรับ และการให้ความสนับสนุนกับองค์กรในระยะยาวอีกด้วย

เนื้อหาในบทที่ 4 จรรยาบรรณของวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความหมาย ความสำคัญของจรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน และองค์ประกอบของจรรยาบรรณที่ใช้เป็นมาตรฐานของวิชาชีพการประชาสัมพันธ์

4.1 ความหมายของจรรยาบรรณ

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติได้ระบุความหมายของคำว่า จรรยา และจรรยาบรรณไว้ว่า¹

จรรยา หมายถึงความประพฤติ กิริยาที่ควรประพฤติในหมู่ในคณะ
จรรยาบรรณ หมายถึงความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณ

ดังนั้นจรรยาบรรณในวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ จึงหมายถึง แนวทางที่นักประชาสัมพันธ์จะใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อรักษาชื่อเสียงเกียรติคุณของวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์

¹ ทวีศักดิ์ ญาณประทีป พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2534) 134.

4.2 ความสำคัญของจรรยาบรรณ

เนื่องจากงานด้านประชาสัมพันธ์จะต้องเกี่ยวข้องกับประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง และประชาชนที่เป็นสาธารณชนโดยทั่วไป ซึ่งครอบคลุมเป็นจำนวนที่กว้าง ดังนั้นจรรยาบรรณของวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ จึงยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น โดยภาพรวมแล้วจรรยาบรรณจะมีความสำคัญดังนี้²

1. จรรยาบรรณเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมและธำรงไว้ ซึ่งมาตรฐานอันสูงส่ง การให้บริการแก่สาธารณชน ตลอดจนกำหนดให้นักประชาสัมพันธ์ประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมแก่จรรยาบรรณอันสูงสุด

2. จรรยาบรรณเป็นเครื่องรับรองว่าการประชาสัมพันธ์เป็นวิชาชีพแขนงหนึ่งโดยถูกต้อง ที่ประชาชนจะพึงเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานได้ และผู้ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะพึงยึดมั่นประพฤติปฏิบัติตนให้ดีที่สุด เพื่อนำมาซึ่งประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยส่วนรวม

4.3 องค์ประกอบของจรรยาบรรณที่ใช้เป็นมาตรฐานวิชาชีพ

การประชาสัมพันธ์

ด้วยเหตุที่ประเทศไทยยังมิได้มีการกำหนดจรรยาบรรณของนักประชาสัมพันธ์ จึงได้นำจรรยาบรรณกำหนดมาตรฐานวิชาชีพการประชาสัมพันธ์ของสมาคมการประชาสัมพันธ์แห่งสหรัฐอเมริกา มาเป็นแนวทางดังต่อไปนี้³

1. นักประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ชอบธรรมต่อลูกค้าของตน และต่อนายจ้าง ไม่ว่าจะ เป็นในอดีตหรือปัจจุบันก็ตาม อีกทั้งให้ความเป็นธรรมต่อเพื่อนสมาชิกและต่อมหาชนด้วย

2. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องดำเนินชีวิตในการประกอบวิชาชีพนี้ เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนส่วนรวม

² วิรัช ลภีรัตนกุล การประชาสัมพันธ์, 466.

³ วิจิตร อาวะกุล การประชาสัมพันธ์ หลักและวิธีปฏิบัติ, 256 – 258.

3. นักประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ยึดมั่นในมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในการปฏิบัติงาน ในส่วนที่เกี่ยวกับความละเอียดแม่นยำ การยึดมั่นในสัจจะ และมีศิลปะและรสนิยมอันดี

4. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่ทำตนเป็นผู้ฝึกฝึในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีผลประโยชน์แข่งขัน หรือไม่ลงรอกันอยู่ โดยมีได้รับคำยินยอมจากคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง หลังจากได้รับทราบความตื้นลึกหนาบางของฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้ว นอกจากนี้ ยังไม่พียงนำตัวเองเข้าไปอยู่ในฐานะหาประโยชน์ใส่ตน หรือใช้ตำแหน่งหน้ากระทำการอันเป็นการขัดกับภาระและความรับผิดชอบที่มีอยู่กับลูกค้า นายจ้าง เพื่อนสมาชิก หรือมหาชน ทั้งนี้โดยมิได้ชี้แจงข้อเท็จจริงทั้งหลายเกี่ยวกับผลประโยชน์ของตนให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

5. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องประพฤติและปฏิบัติแต่สิ่งที่จะสร้างหรือธำรงไว้ ซึ่งความมั่นคง มั่นใจ แก่ประชาชนลูกค้าของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน และจะต้องไม่รับรางวัลสินจ้างหรือรับเป็นลูกจ้างทำงาน ซึ่งอาจมีผลให้ต้องเปิดเผยหรือนำเอาความลับข้างต้นมาเปิดเผยจนเป็นเหตุให้เป็นผลเสียหรือเกิดอคติแก่ลูกค้าหรือนายจ้าง

6. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่ปฏิบัติตนไปในทางที่จะนำไปสู่การแตกสลายของการรวมกลุ่มระหว่างผู้ที่ให้บริการทางด้านสาธารณูปโภค สื่อสาร คมนาคม ฯลฯ

7. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่จงใจเผยแพร่ข้อสนเทศที่ผิด หรือที่อาจแนะไปให้เข้าใจผิด และสมาชิกจะต้องระมัดระวังในการหลีกเลี่ยงมิให้มีการเผยแพร่ข้อสนเทศที่ผิดความจริง หรือชวนให้เข้าใจผิด

8. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องพร้อมเสมอที่จะระบุให้มหาชนทราบถึงแหล่งที่มาของข่าวสาร ซึ่งสมาชิกเป็นผู้รับผิดชอบว่ามาจากที่ใด ซึ่งรวมทั้งชื่อของลูกค้าหรือนายจ้างที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดให้ข่าวสารนั้นๆ ด้วย

9. นักประชาสัมพันธ์ จะไม่ใช่บุคคลหรือหน่วยงานที่ฝึกฝึปฏิบัติงาน หรือเป็นตัวแทนในกิจการใดกิจการหนึ่ง ที่ได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้เป็นการแน่นอนแล้ว หรือมุ่งที่จะดำเนินการเป็นอิสระ หรือไม่ฝึกฝึฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง แต่โดยแท้จริง เป็นหน่วยงานที่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือประโยชน์อันไม่เปิดเผยของประชาชน ลูกค้าหรือนายจ้าง

10. นักประชาสัมพันธ์ จะไม่กระทำการใดอันจงใจเพื่อให้ชื่อเสียงหรือการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานต้องมัวหมอง แต่ถ้าหากปรากฏว่าผู้ร่วมงานผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย หรือ

ปฏิบัติไม่ชอบด้วยจรรยาบรรณ หรือกระทำการอันไม่ชอบธรรม ซึ่งรวมทั้งการละเมิดจรรยาบรรณนี้ นักประชาสัมพันธ์นั้นมีความหน้าที่ต้องดำเนินการอันควรตามที่กำหนดไว้ในกฎข้อบังคับหรือกฎหมายที่มี

11. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่ใช้วิธีการใดที่มีผลไปในทางก่อความเสียหายแก่ลูกค้าของสมาชิกอื่นๆ หรือนายจ้าง หรือแก่ผลิตภัณฑ์ สินค้า ธุรกิจ หรือบริการของลูกค้า

12. ในการจัดบริการแก่ลูกค้า ประชาชน หรือนายจ้าง จะต้องไม่รับค่าตอบแทน ค่านายหน้า หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวกับบริการนั้นๆ จากบุคคลอื่นใด นอกจากลูกค้าของตน หรือนายจ้างโดยไม่ได้รับคำยินยอมจากลูกค้า หรือนายจ้างแล้วแต่กรณี ก่อนที่จะได้เปิดเผยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลเหล่านั้นออกไป

13. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่จะมาเป็นลูกค้าหรือนายจ้าง ในทำนองที่ว่า ค่าตอบแทน หรือค่านายหน้าเหล่านั้น ขึ้นอยู่กับการนำมาซึ่งผลที่หวังบางประการ อีกทั้งจะไม่พึงเจรจาให้ลูกค้าหรือนายจ้าง ทำสัญญาจ่ายค่าตอบแทนแก่ตนในรูปแบบนั้น

14. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องไม่แทรกแซงล่วงเกินการว่างงานของสมาชิกอื่นในกรณีที่มีงานสองแหล่งพร้อมๆ กัน งานทั้งสองนั้นจะต้องไม่ขัดผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

15. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องตัดขาดไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานใดๆ ทันทีเมื่อได้รับทราบ หรือควรทราบว่า การปฏิบัติงานให้แก่ นายจ้างต่อไป จะยังผลให้สมาชิกผู้นั้นต้องฝ่าฝืนหลักการของจรรยาบรรณนี้

16. นักประชาสัมพันธ์ ผู้ได้รับเชิญให้มาเป็นสักขีพยานในการปฏิบัติให้เป็นไปตามจรรยาบรรณนี้ จะต้องมาปรากฏตัวตามคำเชิญ ยกเว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยจึงจะอนุญาตให้ขาดจากการมาเป็นพยานได้